

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu města Moravský Beroun Poradenský program 6

Rozvoj a adaptace politiky sociálního
a dostupného bydlení

..

Tento materiál vznikl v rámci realizace projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování_RSSZ“ r. č. projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

ČÁST 1 - INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN.....	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ.....	3
ANOTACE PROGRAMU	3
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	4
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE.....	5
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU.....	8
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	8
ČÁST 2	10
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	10
ČÁST 3	13
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	13
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	13
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	15
VYHODNOCENÍ A SHRNUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLŇOVÁNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	17
DALŠÍ MOŽNÝ PLÁN SPOLUPRÁCE	18
SEZNAM ZKRATEK	19

ČÁST 1 - INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Květen 2023 až září 2024

Základní údaje o lokalitě

Moravský Beroun je město na Moravě ležící severovýchodně od Šternberka, k němu také náleží místní části Čábová, Nové Valteřice, Ondrášov a Sedm Dvorů. Celková katastrální výměra činí 5 122 ha. Dříve Moravský Beroun spadal pod Moravskoslezský kraj, nyní již ale spadá pod Olomoucký kraj.

Ve městě Moravský Beroun je z hlediska sociálního vyloučení nejvýznamnější problémovou oblastí a průsečíkem dalších problémů oblast bydlení. Významným faktorem je zde jednak bytová nouze, kdy řada obyvatel žije v nevyhovujícím bydlení, v přelidněných bytech, v nedůstojných podmínkách a nedaří se jim najít samostatné bydlení, tak specifickým problémem je i stáří bytového fondu (a to bytů jak městských, tak soukromých), historicky nízká cenová hladina nájemného, která v mnoha případech neumožňuje náležitou údržbu, potřebné opravy a rekonstrukce, tak navazující problémy s obchodem s chudobou.

Nízká kvalita bydlení (špatný technický stav, přelidněnost, nejistota bydlení do budoucna) někdy implikují problematické chování nájemníků a problémy s udržováním pořádku, špatný stav veřejných prostor, nepořádek či skládky v okolí některých domů, rostoucí nespokojenost části dalších obyvatel a zhoršování sousedského soužití.

Problematické jsou také někteří soukromí vlastníci či podnikatelé, kteří skupují levné nemovitosti za účelem pronájmu, často bez ambice potřebných investic, za podmínek nevýhodných k bydlení.

Anotace programu

Ve spolupráci se zapojenými aktéry města Moravský Beroun bude na území obce realizován poradenský program č. 6: Rozvoj a adaptace politiky sociálního a dostupného bydlení.

Jde o podporu územního celku při komplexní adaptaci komunální politiky bydlení (a případně dalších relevantních politik, procesů či ad hoc záměrů) na globální trendy ohrožující dostupnost bydlení a rozvoj nástrojů politiky bydlení ve spolupráci s dalšími místními aktéry.

Cílová skupina: sociální pracovníci obce, sociální pracovní neziskových organizací, referenti bytového odboru, referenti sociálního odboru

Sekundární cílová skupina: osoby v bytové nouzi v Moravském Berouně

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Město se rozhodlo na popsany stav výše reagovat, ve spolupráci s ASZ a místními partnery a odborníky připravilo Plán sociálního začleňování, kde intervence v oblasti bydlení tvoří důležitou součást a na výše uvedené problémy reaguje.

V souvislosti s možností výběru poradenského programu byla jasná shoda na tématu bydlení, a to jak u vedení města, tak u spolupracujících odborníků a členů lokálního partnerství, kdy oblast bydlení je pokládána za klíčovou (řeší nejzávažnější problémy, jejichž zmírnění může nejvíce přispět k sociální změně a ke zkvalitnění života místních obyvatel).

Hlavní problémy řešené v PP:

- Chybějící koncepce urbanistického rozvoje města (větší množství domů v horším technickém stavu, zanedbané areály, chybějící ucelená vize pro stabilizaci území a zvyšování kvality života obyvatel)
- Chybějící ucelený systém nástrojů intervencí při práci s lidmi v bytové nouzi (chybějící standardní dostupné bydlení, absence specializované sociální práce zaměřené na bydlení, chybějící metodické postupy a know-how)
- Komplikace spojené s obchodem s chudobou (soukromí vlastníci pronajímají zchátralé nemovitosti nejohroženějším cílovým skupinám (které zpravidla nemají jinou volbu), neinvestují do rekonstrukcí či zkvalitnění bydlení, zhoršuje se zátěž v území a sousedské vztahy, ale také kvalita života dotčených rodin)
- Nefungující komunikace vize a plánovaných intervencí v oblastech bydlení (ale též i v dalších oblastech souvisejících s tématy sociálního vyloučení)

Cíle poradenského programu

Dlouhodobý cíl 1: Strategicky posílit nástroje bytové politiky města Moravský Beroun

Specifický cíl 1.1: Do poloviny roku 2024 podpořit vznik koncepce bydlení pro město Moravský Beroun

Specifický cíl 1.2: Do konce roku 2023 zjistit aktuální rozsah bytové nouze v Moravském Berouně

Specifický cíl 1.3: Během roku 2024 zprostředkovat facilitaci jednání mezi obchodníky s chudobou a městem

Dlouhodobý cíl 2: Navýšit potenciál bytového fondu k rozvoji dostupného bydlení

Specifický cíl 2.1: Během roku 2023 zmapovat zdroje pro rozvoj bytové politiky formou urbanistické rozvahy území

Specifický cíl 2.2: Do poloviny roku 2024 navrhnout cesty k hledání zdrojů příjmů uvnitř bytového fondu

Specifický cíl 2.3: Do poloviny roku 2024 vytvořit návrhy řešení konkrétních území s ohledem na inkluzivní bytovou politiku

Specifický cíl 2.4: Do poloviny roku 2024 pomoci s hledáním vhodných investičních příležitostí

Dlouhodobý cíl 3: Řízeně snižovat bytovou nouzi ohrožených cílových skupin ve městě

Specifický cíl 3.1: Do konce roku 2024 revidovat pravidla přidělování bytů s ohledem na potřeby ohrožených obyvatel (např. samozivitelé, senioři)

Specifický cíl 3.3: Do konce roku 2024 posílit kapacity sociální práce (na obci, NNO) pro řešení bytové nouzi a jejího předcházení ve městě

Specifický cíl 3.4: Do konce roku 2024 zabydlet 5 domácností z vybrané cílové skupiny do BF města s ohledem na jejich potřebnost

Předpokládaný harmonogram realizace

Harmonogram poradenského programu byl rozdělen do mezi sebe se prolínající tři fáze: analytickou (květen–prosinec 2023), realizační (srpen 2023–prosinec 2024), závěrečné (červenec–prosinec 2024).

Harmonogram poradenského programu lze rozdělit do tří fází:

- **Analytická** (červen–prosinec 2023);
- **Realizační** (srpen 2023–prosinec 2024);
- **Závěrečná** (červenec–prosinec 2024).

Poradenský program byl rozdělen do třech hlavních oblastí dle stanovených cílů programu. U každé oblasti byla při zahájení PP uvedena navržena forma/metoda, kterou ji plánujeme naplnit. Složení tematických pracovních skupin bylo předmětem domluvy.

Popis programu byl orientační, bylo přihlíženo ke kapacitám a potřebám místních aktérů i potřebných expertů z ASZ.

Oblast: Koncepce bydlení

Předpokládá se pravidelné setkávání pracovní skupiny min. jednou za 6 týdnů s ohledem na aktualizaci koncepčního materiálu. Tato oblast je považována za prioritní a navazují na ni ostatní oblasti podpory. Koncepce bydlení je velice silně spjata s politickým rozhodnutím, tudíž je nezbytné pro její úspěšné schválení, mít během celého procesu politickou podporu.

Forma/metoda

Agenda/účel

Odpovědnost

Fáze

Analýza	<ul style="list-style-type: none"> Podkladová analýza pro tvorbu koncepce bydlení (kvantitativní i kvalitativní data) 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina A	<ul style="list-style-type: none"> Přenos místní terénní znalosti do rozvahové části koncepce – silné a slabé stránky současného nastavení systému Tvorba strategické / návrhové části 	Moravský Beroun	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> Facilitace, odborná podpora 	ASZ	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnocení dosavadní práce na koncepci Tvorba akčního plánu koncepce 	Moravský Beroun, ASZ	Závěrečná
	Akční tým koncepce	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba závazných rozhodnutí směřující k úspěšné tvorbě koncepce (např. rozhodnutí ohledně vize koncepce, způsobu jejího zpracování, gestora koncepce, časového plánu) 	Moravský Beroun (politická reprezentace)
Vzdělávací aktivity	<ul style="list-style-type: none"> Fórum sociálního začleňování (2024) Konference, Platformy 	ASZ	Realizační
Exkurze	<ul style="list-style-type: none"> Zprostředkování praxe jiné obce (podobně velká obec a situace) 	ASZ	Realizační
Téma: Snižování bytové nouze v obci			
Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Analýza	<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnocení aktuálního stavu bytové nouze v území 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina A / individuální konzultace	<ul style="list-style-type: none"> Stanovení prioritní skupiny pro přesun do standardního bydlení Koordinace přechodu domácností do standardního bydlení Zajištění dostatečných kapacit pro udržení bydlení domácností 	Moravský Beroun	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> Metodická podpora procesu Sdílení praxe z jiných obcí 	ASZ	Realizační

	<ul style="list-style-type: none"> Nastavení procesů s cílem efektivity zabydlování 		
Workshopy	<ul style="list-style-type: none"> Problematika řešení sousedských stížností (říjen 2023) Sociální práce v bydlení (září 2023) Kontaktní místo pro bydlení (srpen 2023) Zákon o podpoře v bydlení (srpen 2023) Garantované bydlení (leden 2024) Základy místní (nejen) obecní solidarity pro osoby v bytové nouzi (srpen 2023) 	ASZ	Realizační
Oblast: Rozvoj dostupného bydlení v obci			
Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Analýza	<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnocení území města pro rozvoj dostupného bydlení (urbanistická rozvaha s ohledem na navyšování městského bytového fondu) Identifikace vhodných dotačních příležitostí 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina B / individuální konzultace	<ul style="list-style-type: none"> Informování o připravovaných dotačních titulech Podpora při přípravě projektu výkupu/výstavby/rekonstrukce bytů 	Moravský Beroun, ASZ	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> Zprostředkování zpětné vazby od obce k ministerstvu 	Moravský Beroun	Závěrečná
Vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> Fórum sociální začleňování zaměřené na investice (červen 2023) - online záznamy k dispozici 	ASZ	Realizační

Popis výstupů programu

- Mikroanalýza území s ohledem na územní rozvoj
- Doporučení pro inkluzivní bytovou politiku
- Revidovaná pravidla přidělování bytů
- Dohoda mezi městem a obchodníky s chudobou
- Pracovní verze koncepce bydlení

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení

ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec umožňuje přidělení obecního bytu domácnostem ze zranitelných cílových skupin (zejm. požadavky související se zadlužením).	NE – Obec má platná pravidla přidělování bytů, nejsou však vhodně nastavená pro CS sociálně vyloučených.

Název kritéria: Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	NE – Není nastaven systém prevence ztráty bydlení.

Název kritéria: Na systému podpory v bydlení se koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec pro oblast bydlení organizuje pracovní skupinu s cílem nastavení dohod o spolupráci v území.	NE – Kromě LP neexistuje žádné uskupení.
Obec systematicky spolupracuje s partnerskými organizacemi na PS bydlení a facilituje předávání informací. Zejm. koordinuje spolupráci specializovaných služeb podpory v obci, které motivuje k těsnějšímu propojení, např. pomocí tvorby společných procesů case managementu.	NE – Kromě LP neexistuje žádné uskupení.

Název kritéria: Obec mapuje bytovou nouzi na svém území

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)

Obec umí základně mapovat bytovou nouzi, zná odhad počtu osob v bytové nouzi dle kvalifikovaného odhadu např. místních aktérů.	NE – Neexistuje, pouze poslední data ze SA.
Název kritéria: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politiky	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec otevírá interní diskusi ohledně budoucího postupu při zvyšování možnosti bydlení pro lidi v bytové nouzi.	NE – Prozatím neexistuje.
Obec má zpracované zadání (vize, teze a principy, předpokládané limity a zdroje) strategického dokumentu (ev. dokumentů) formulujícího lokální politiku bydlení směřující k ukončování bytové nouze.	NE
Obec má schválenou komplexní politiku bydlení, která vedle řešení problémů dostupnosti bydlení a bytové nouze rovněž reaguje na nové výzvy zejm. z oblasti financionalizace bydlení, změny klimatu nebo stárnutí populace. Obec tuto politiku formuluje s důrazem udržitelné hospodaření s vnitřními zdroji obce.	NE
Název kritéria: Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	NE
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	NE – Prozatím není.

ČÁST 2

PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
květen 2023 až září 2024	Řídící tým (koncepte bydlení)	Dlouhodobý cíl 1 Specifický cíl 1.2 Kritérium: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politik	Hlavním tělesem PP se stal řídicí tým koncepce bydlení, která tematicky pokrývá očekávání města. V rámci řídicího týmu byla městu představena struktura koncepce a následně vyjednáváno gestorství k dokumentu. Gestorkou koncepce byla zvolena manažerka SZ – vedoucí sociálního odboru. Řídící tým se pravidelně schází alespoň 1x za dvě měsíce. První setkání se věnovala formulaci vize a priorit bytové politiky, následně mapování bytové nouze ve spolupráci s neziskovými organizacemi působícími ve městě. S ohledem na personální změny během jara 2024, byla práce na koncepci ze strany města zastavena v očekávání na nové vedení sociálního odboru.
	Desk research	Dlouhodobý cíl 1 Specifický cíl 1.2 Kritérium: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politik	Na jaře 2023 byla zpracována výzkumným oddělením také podkladová analýza pro činnost PP s ohledem na aktuální kvantitativní data pro analytickou část koncepce bydlení.
	Řídící tým (práce s obchodníky s chudobou)	Dlouhodobý cíl 1 Specifický cíl 1.3	Řídící tým „obchodníci s chudobou“ byl ve složení posílen k řídicímu týmu „koncepte bydlení“ o zástupce MP, APK a terénních služeb. Předmětem bylo naplánovat intervence pro plánované

		<p>Kritérium:</p> <p>Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politik</p>	<p>facilitované setkání. Pro přípravu na setkání bylo třeba konkrétně rozklíčovat problematické domy, majitelé a domluvit se na nabídce, která bude se soukromými majiteli diskutována. Pro práci na mapování objektů se nabídla pracovnice sociálního odboru prostřednictvím navržené tabulky intervencí expertkou programu.</p>
<p>Komentář experta:</p> <p>S ohledem na turbulentní personální situaci byly vedena také individuální jednání s vedením obce s ohledem na udržení PP ve městě. Díky důvěře a aktivitě pana starosty byly domluveny posuny termínů a prioritizovány oblasti podpory pro činnost PP.</p> <p>Jelikož se město aktivitě zapojuje nejen do činností v rámci PP, ale také se rozvíjí v dalších oblastech SZ – prevence kriminality, zdraví, desegregace ve školách, bylo velmi důležité komunikovat mezi expertem a LK zátěž aktérů při plánování aktivit PP.</p>			
<p>říjen 2023 až prosinec 2024</p>	<p>Polostrukturované rozhovory s vedeními obcí a vedoucími relevantních odborů na téma investičních příležitostí do bydlení</p>	<p>Dlouhodobý cíl 2</p> <p>Specifický cíl 2.4</p> <p>Kritérium:</p> <p>Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky</p>	<p>Na jaře 2023 bylo proveden sběr zájmu o investiční příležitosti pro výzvy z NPO na podporu nájemního bydlení. Cílem bylo zjistit motivaci obcí investovat v následujících letech do bytového fondu, včetně jejich priorit (výstavba, rekonstrukce, výkup). Dále se zjišťovaly také bariéry, se kterými obce při správě bytového fondu bojují a také jejich potenciál pro spolupráci s developery na investičních projektech. Výstupy ze sběru dat sloužily pro potřeby investičního poradenství v rámci PP a také pro centrální úroveň veřejné správy, v jejíž gesci je příprava nástrojů z NPO.</p>
	<p>Projektové investiční poradenství</p>	<p>Dlouhodobý cíl 2</p> <p>Specifický cíl 2.4</p> <p>Kritérium:</p> <p>Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky</p>	<p>Obec plánovala využití dotačních příležitostí pro rozvoj bytového fondu. S ohledem na náročnost přípravy projektových dokumentací se ukázalo, že nejpravděpodobněji využije program IROP Sociální bydlení na rekonstrukci objektu Karla IV., na který již jednou projekt byl zpracován. Po připomínkování parametrů projektu ze strany expertů ASZ byla zahájena ze strany města revize projektové dokumentace.</p>
	<p>Desk research – mikroanalýza</p>	<p>Dlouhodobý cíl 2</p> <p>Specifický cíl 2.1</p> <p>Kritérium:</p>	<p>Cílem mikroanalýzy bylo přinést městu alternativní pohled na bytovou politiku města s přihlédnutím k formulovanému očekávání vedení obce.</p>

		Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politik	
	Návštěva architektů	Dlouhodobý cíl 2 Specifický cíl 2.3 Kritérium: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politik	Na jaře 2024 byla ve městě realizována obhlídka architektů za účelem zpracování konkrétních návrhů urbanistických řešení. Další prohlídka je naplánována na září 2024, kdy se procházky budou účastnit také zástupci města. Architekti se také podílí na tvorbě Koncepce bydlení.

Komentář experta:

Výše uvedené činnosti směřují k posílení koncepčního uvažování. Jejich nabídka byla zaměřena na investice a rozvoj území jako takového. V Moravském Berouně proběhlo pilotní zapojení architektů do koncepce bydlení.

leden 2024 až březen 2024	webináře, semináře, konference fóra,	Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Součástí realizace PP v obcích byla také nabídka osvětových a vzdělávacích seminářů a workshopů. Byli zváni relevantní aktéři z obcí, jimž bylo téma nejbližší. Některé akce se pořádali v regionech mimo Prahu, tak aby byla zajištěna dopravní dostupnost a podpořeno síťování aktérů přes hranice ORP s ohledem na sdílení praxe. Akce probíhaly také online. Témata byla různorodá od investic do bydlení až po konkrétní nástroje řešení bytové nouze. Během realizace PP proběhly tyto akce: Prevence energetické chudoby, Fokus: bydlení, Základy místní (nejen) obecní solidarity pro osoby v bytové nouzi, Kontaktní místo na bydlení a jeho potenciál pro řešení sociálního vyloučení v území, Podpora sousedského soužití, Sousedské soužití v sociálním bydlení, Investice do bydlení, Platforma středních měst s tématem kontaktních míst pro bydlení a série webinářů na téma Jak na strategické dokumenty v oblasti bydlení (4. díly).
---------------------------	---	---	--

Komentář experta:

Obec se aktivně účastní vzdělávacích akcí pořádaných ASZ, což se významně projevuje v informovanosti aktérů o tématech spojených s PP.

ČÁST 3 VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení

ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě
Obec umožňuje přidělení obecního bytu domácnostem ze zranitelných cílových skupin (zejm. požadavky související se zadlužením).	Částečně, obci jsou zpracována doporučení především směrem k podmínkám podání žádostí a jejich vyhodnocování. Prozatím není schváleno.

Název kritéria: Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení

Ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě
Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	ANO, téma prevence ztráty bydlení bylo předmětem PS. Procesy jsou nastaveny dle potřeb lokality. Systém je popsán v Koncepti bydlení. Náměty pro zlepšení jsou obsahem Koncepce.

Název kritéria: Na systému podpory v bydlení se koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území

Ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě
Obec pro oblast bydlení organizuje pracovní skupinu s cílem nastavení dohod o spolupráci v území.	ANO, pro tvorbu Koncepce bydlení byla vytvořena PS. Implementační část Koncepce pracuje s pravidelnými setkáváními i do budoucna.
Obec systematicky spolupracuje s partnerskými organizacemi na PS bydlení a facilituje předávání informací. Zejm. koordinuje spolupráci specializovaných služeb podpory v obci, které motivuje k těsnějšímu propojení, např. pomocí tvorby společných procesů case managementu.	ANO, systematická práce PS je podpořena prací LK, který stále podporuje pravidelné setkávání.

Název kritéria: Obec mapuje bytovou nouzi na svém území

Ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě

Obec umí základně mapovat bytovou nouzi, zná odhad počtu osob v bytové nouzi dle kvalifikovaného odhadu např. místních aktérů.	ANO, pro sběr dat byly seskupeny data od různých aktérů v obci, která byla následně využita pro Konceptci bydlení.
Název kritéria: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politiky	
Ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě
Obec otevírá interní diskusi ohledně budoucího postupu při zvyšování možnosti bydlení pro lidi v bytové nouzi.	ANO, interní diskuze byla otevřena, bude dále řešeno s ohledem na rozvíjení spolupráce s dalšími partnery.
Obec má zpracované zadání (vize, teze a principy, předpokládané limity a zdroje) strategického dokumentu (ev. dokumentů) formulujícího lokální politiku bydlení směřující k ukončování bytové nouze.	ANO, obec je schopna formulovat základní zadání pro tvorbu koncepčního materiálu.
Obec má schválenou komplexní politiku bydlení, která vedle řešení problémů dostupnosti bydlení a bytové nouze rovněž reaguje na nové výzvy zejm. z oblasti financionalizace bydlení, změny klimatu nebo stárnutí populace. Obec tuto politiku formuluje s důrazem udržitelné hospodaření s vnitřními zdroji obce.	Částečně, obec formulovala vizi, která obsahuje komplexní řešení bytové politiky města s ohledem na udržitelné hospodaření. Konceptce prozatím nebyla schválena.
Název kritéria: Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	
Ukazatel	Závěrečný posun v lokalitě
Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	ANO, obec sama aktivně vyhodnocuje potenciál využití dotačních zdrojů na svém území.
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	ANO, obec umí realizovat měkké i investiční projekty podle momentálních možností financování, díky projektovému poradenství LK a EX. Je ochotna diskutovat také o podobě projektových záměrů.

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

Dlouhodobý cíl 1: Strategicky posílit nástroje bytové politiky města Moravský Beroun

<i>Název cíle</i>	<i>Stav</i>	<i>Ukazatel</i>	<i>Slovní komentář</i>
Specifický cíl 1.1: Do poloviny roku 2024 podpořit vznik koncepce bydlení pro město Moravský Beroun	Splněno	<i>Pracovní verze Koncepce bydlení</i>	Koncepční dokument je stále v přípravě, jeho schválení proběhne až v během roku 2024. ASZ aktivně tvoří a podněcuje proces dokončení materiálu.
Specifický cíl 1.2: Do konce roku 2023 zjistit aktuální rozsah bytové nouze v Moravském Berouně	Stále probíhá	<i>Analytické šetření pro realizaci PP v Moravském Berouně Tabulka kvalifikovaných odhadů sociálních služeb a sociálního odboru města</i>	Zpracováno v Koncepci bydlení
Specifický cíl 1.3: Během roku 2024 zprostředkovat facilitaci jednání mezi obchodníky s chudobou a městem	Stále probíhá	<i>Zápisy z PS</i>	Byly uskutečněny přípravné kroky a rozvahy pro přípravu. Prozatím nebylo uskutečněno, v současné situaci se definují oblasti, ve kterých chce město s obchodníky vyjednávat

Dlouhodobý cíl 2: Navýšit potenciál bytového fondu k rozvoji dostupného bydlení

<i>Název cíle</i>	<i>Stav</i>	<i>Ukazatel</i>	<i>Slovní komentář</i>
Specifický cíl 2.1: Během roku 2023 zmapovat zdroje pro rozvoj bytové politiky formou urbanistické rozvahy území	Splněno	Mikroanalýza území s ohledem na územní rozvoj	Oba dokumenty zapracovány v Koncepci bydlení, diskutováno během PS.
Specifický cíl 2.2: Do poloviny roku 2024 navrhnout cesty k hledání zdrojů příjmů uvnitř bytového fondu	Stále probíhá		Bude tematicky uchopeno v Koncepci bydlení.

<i>Specifický cíl 2.3:</i> Do poloviny roku 2024 vytvořit návrhy řešení konkrétních území s ohledem na inkluzivní bytovou politiku	Splněno	Doporučení pro inkluzivní bytovou politiku	Zástupci obce jsou během diskusí podporováni doporučeními. Tato doporučení jsou reflektována ve vizi koncepce, stejně tak jako v prioritních oblastech Koncepce.
<i>Specifický cíl 2.4:</i> Do poloviny roku 2024 pomoci s hledáním vhodných investičních příležitostí	Splněno	Doporučení k projektovému záměru Zápisy z IK, PS	ASZ vznesla doporučení k přepracování projektu a jeho podání do výzvy IROP na Sociální bydlení. Dále bude poskytovat poradenství při využití zdrojů z NPO v souvislosti s plánovanou výstavbou na Opavské ulici.
Dlouhodobý cíl 3: Řízeně snižovat bytovou nouzi ohrožených cílových skupin ve městě			
Název cíle	Stav	Ukazatel	Slovní komentář
Specifický cíl: Do konce roku 2024 revidovat pravidla přidělování bytů s ohledem na potřeby ohrožených obyvatel (např. samoživitelé, senioři)	Stále probíhá	Doporučení k současné podobě Pravidel	ASZ přináší náměty pro úpravu Pravidel, jejich zpracování podléhá schválení vedení města. Prozatím není úkol splněn, revize by měla být součástí Koncepce bydlení
Specifický cíl: Do konce roku 2024 posílit kapacity sociální práce (na obci, NNO) pro řešení bytové nouzi a jejího předcházení ve městě	Přeformulováno	-	S ohledem na vyhodnocení personální situace v rámci MÚ, bylo navrženo přeformulování cíle na posílení kompetencí sociálních pracovníků v oblasti podpory v udržení bydlení. Tento cíl je doporučen pro další možný plán spolupráce.
Specifický cíl: Do konce roku 2024 zabydlet 5 domácností z vybrané cílové skupiny do BF města	Nesplněn	<i>Nájemní smlouvy</i>	K řízenému zabydlování ohrožených CS nedošlo z důvodu kapacitního nedostatku bytů, podpůrných pracovníků a nastavení celého systému. Tento cíl je

s ohledem na jejich potřebnost			doporučen pro další možný plán spolupráce
--------------------------------	--	--	---

Shrnutí výstupů:

Mikroanalýza území s ohledem na územní rozvoj → zpracováno v Konceptci bydlení

Doporučení pro inkluzivní bytovou politiku → zpracováno v Konceptci bydlení

Revidovaná pravidla přidělování bytů → zpracováno v Konceptci bydlení

Dohoda mezi městem a obchodníky s chudobou → v procesu, nyní se tvoří strategie vyjednávání s obchodníky s chudobou

Pracovní verze koncepce bydlení → v procesu zpracování

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

PP program pro obec Moravský Beroun byl nastaven velmi ambiciózně v kontextu malé obce a významné dojezdové vzdálenosti pro poradce. Zároveň ucelená debata o koncepčním uvažování v odborném týmu přinesla zajímavé podněty pro plánování bytové politiky. Ačkoliv Koncepce bydlení obsahuje tradiční strategie, městu se postupně daří ve spolupráci s architekty posunout směr uvažování ke zvyšování kvality veřejného prostoru a utlumování viditelných důsledků výskytu sociálního vyloučení ve městě.

Město velmi aktivně přistupuje k dalším tematickým oblastem sociálního začleňování, což je pro realizaci intenzivního programu zaměřeného na bydlení náročné z hlediska kapacit zapojených aktérů náročné sladit. Zároveň během programu došlo k významným personálním změnám na pozici manažera sociálního začleňování, potažmo vedoucí sociálního odboru, která byla mj. zvolena gestorkou koncepce. Určité zpoždění při plnění cílů je tak ovlivněno touto situací a nedostatkem personálních kapacit k zajištění této funkce.

Přínos Koncepce bydlení je pro město spatřován především na úrovni setkávání při tvorbě a následného řešení i ad hoc záležitostí. Implementační část Koncepce také navrhuje další postup setkávání nad tématy Koncepce. Je ale nezbytné dohlížet na průběh plnění Koncepce bydlení, stejně tak jako na průběh plnění Plánu sociálního začleňování.

Velký podíl na naplňování cílů a kritérií sociálního začleňování vychází z partnerského přístupu města k pracovníkům ASZ a důvěry, kterou má zvláště LK v obci navázanou. Zvláště je oceňován přístup také starosty města, který aktivně naslouchá a angažovaně přistupuje k plnění úkolů z PS. PP 6 je naplněn úspěšně.

Další možný plán spolupráce

S ohledem na rozsáhlý počet rozpracovaných úkolů a cílů doporučuji pokračovat v plnění cílů dle PP do jejich zdárného konce. Zároveň doporučuji také prioritizovat úkoly vyvstávající z aktuální situace (např. dotační příležitosti). Koncepce bydlení je dokument města, jehož dokončení nepřinese v danou chvíli dopady na sociálně vyloučené, ale udává směr pro budoucí uvažování. Jeho dokončení není považováno za největší prioritu, oproti například podání projektových záměrů.

Do koncepční práce by bylo vhodné také zapojit ještě další experty z neziskových organizací působících na území města, jejichž potenciál a zapojení se do plnění cílů ve spolupráci s městem nebo s vlastním odhodláním bude potřebné.

Ať už v kontextu Koncepce bydlení či jakýchkoliv změn je žádoucí seznamovat také veřejnost s plánovanými změnami. Město může využít možnost komunikačního poradenství prostřednictvím Agentury. Komunikace by neměla být pouze krizová, v případě zhoršení vztahů v obci, ale měla by být proaktivní, transparentní a kontinuální.

Je důležité, aby občané měli přístup k informacím o připravovaných změnách ještě před jejich implementací, a aby měli možnost se k nim vyjádřit. To posílí důvěru veřejnosti a podpoří dialog mezi občany a vedením města.

V rámci této strategie může město využít různé komunikační kanály, jako jsou veřejná setkání, workshopy, informační brožury, městské webové stránky a sociální sítě. Důležitým prvkem je také pravidelná aktualizace informací a zpětná vazba od občanů.

Do budoucna je doporučováno také vedení obce seznámit se Zákonem o podpoře bydlení a nastavení strategie jeho využití k prospěchu nejen lidí v bytové nouzi, ale také obecního bytového fondu. Nezbytnou součástí také v tomto kontextu je kvalitní vzdělávání sociálních pracovníků, kteří budou disponovat znalostmi přístupů k zabydlování Housing Led či Housing First.

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR

IROP – Integrovaný regionální program

LK – lokální konzultant

LP – lokální partnerství

NNO – nestátní nezisková organizace

NPO – Národní plán obnovy

ORP – obec s rozšířenou působností

PS – pracovní skupina

PP – poradenský program

RM – Rada města

ÚC – územní celek

SPP – státní sociální podpora

HN – hmotná nouze

KMB – kontaktní místo pro bydlení

BF – bytový fond